

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/352
KARAR NO : 1981/549

K A R A R

Davacı : K.H.
Sanık : Osman Taş.

O L A Y : Sanığın sorumlu yazı işleri müdürü olduğu "Halkın Kurtuluşu" gazetesinin 11.6.1979, 9.7.1979, 25.6.1979, 16.7.1979, 17.9.1979, 27.9.1979, 26.11.1979, 12.11.1979, 31.12.1979 ve 29.3.1979 günlü sayılarındaki çeşitli yazılarda komünizm ve bölücülük propagandası yapıldığı Cumhuriyetin, devletin emniyet muhafaza kuvvetlerinin tahkir ve tezyif edildiği, TBMM'nin ve hükümetin manevi şahsiyetinin tahkir ve tezyif edildiği, Cumhurbaşkanı ve Atatürk'e hakaret edildiği, komünizmin ve suç sayılan fiilin övüldüğü halkın suç işlemeye tahrik edildiği, kürtçülük ve bölücülük propagandası yapıldığı ileri sürülerek TCK'nun 142/159, 312, 158, 5816 sayılı Yasa'nın 1.maddeleriyle çeşitli defa cezalandırılması istemiyle İzmir C.Savcılığı'nca 10 ayrı iddianame ile hakkında kamu davaları açılmıştır.

Bu davalar İzmir 3.Ağır Ceza Mahkemesi'nin 1979/208 esas sayılı dosyasında birleştirilmiştir.

1-İzmir 3.Ağır Ceza Mahkemesi, 25.4.1980 gününde, Esas 1979/208, Karar 1980 152 sayı ile, suçun, sıkıyönetim ilânına neden olan eylemlerden olduğu ve 1402 sayılı Yasa kapsamına girdiği,

2-İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi, 19.8.1980 gününde, 1980/85-52 sayı ile, suçun yaygın şiddet eylemlerinden olmadığı, sıkıyönetim Mahkemelerinin el koyduğu davalarla bağlantılı bulunmadığı,

Gerekçesiyle, mahkemelerinin görevsiz olduğuna karar vermişlerdir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 224 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Serdar Tolungüç, Orhan Erdem, Haluk Yardımcı ve Hasan Çelikkale'nin katılmalarıyla yaptığı 13. 1981 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim İsmet Köker'in raporu ile, dosyadaki belgelerle Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askeri, Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın ise Adli Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan, toplantıya Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine yerine katılan Yardımcı Nail Yücel'in Askeri Yargı'nın görevli olduğu,

yolundaki sözlü açıklaması dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanığa atılı suçların amacı; cumhuriyeti, vatan ve milletin bütünlüğünü, bölünmezliğini, bağımsızlığını, milli güvenliği tehlikeye düşüren ve temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya zemin hazırlayan olayların fikri ve eylemsel yapısını önceden hazırlamak olduğundan bu suçların Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 numaralı kararınının 4. maddesi kapsamına girdiği, böylece sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıkca ortadadır.

Her ne kadar bu suçlar 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesinde belirlenen üç aylık süreden daha önce işlenmiş ise de Mahkememiz'in 1981/518 esasına kayıtlı olan ve aynı sanık hakkında gene "Halkın Kurtuluşu" Gazetesi'nin 18.12.1978 günü yayınlanan sayısında aynı şekilde işlenen suça ilişkin bir dava bulunduğu anlaşılmasına ve bu davanın sıkıyönetim ilânından önceki üç aylık süre içinde işlenmesi nedeniyle Askeri Yargı yerinde görülmesinin yasa gereği bulunmasına ve böylece sıkıyönetim mahkemesinin el koyduğu bir dava ile somut olarak bağlantılı olduğu tesbit edilmesine göre, 1402 sayılı Yasa'nın 13/b maddesi kapsamına giren davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararı kaldırılmalıdır.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 19.8.1980 günlü 1980/85-52 sayılı görevsizlik kararınının kaldırılmasına 13.7.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

Üye

Fethi Özdural

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Şeref Tolungüç

Üye

Orhan Erdem

Üye

Haluk Yardımcı

Üye

Hasan Çelikkale